

จุลสารวิจัย

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ภายในฉบับนี้

งานศูนย์วิจัย

สำนักงานเลขานุการ

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๖-๕๒๒๒

บทบรรณาธิการ

บทสังเคราะห์งานวิจัย

- ☑ **สังคมนิยมมหัศจรรย์: วรรณกรรมทางเลือกและทางเลือกรวมไทย** ๑
รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชช์
- ☑ **ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย** ๔
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริจิตต์ เดชอมรชัย

บทบรรณาธิการ

จุลสารวิจัยฉบับนี้ มุ่งเสนอบทสังเคราะห์งานวิจัยสองเรื่อง ในเรื่องแรก รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชช์ ศึกษาแนวคิดและรูปแบบวรรณกรรมประเภท “สังคมนิยมมหัศจรรย์” โดยเน้นประเด็นการเป็นทางเลือกสำหรับวรรณกรรมไทย งานวิจัยชิ้นนี้จึงน่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับการสร้างผลงานทางวิชาการโดยกระบวนการวิจัยที่มุ่งให้เกิดผลแก่วงวิชาการไทย และสังคมไทย ในขณะที่งานวิจัยเรื่องที่สองก็เน้นผลที่จะพึงมีต่อวงการการศึกษาของไทย คือ การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริจิตต์ เดชอมรชัย ได้ศึกษาทั้งสภาพและทิศทางการวิจัยในเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดคุณูปการยิ่งสำหรับการค้นคว้าวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยต่อไปในอนาคต

การนำเสนอบทสังเคราะห์งานวิจัยทั้งสองเรื่องไว้ในจุลสารฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนางานทางวิชาการในสังคมไทยสืบไป

บทสังเคราะห์งานวิจัย

สังคมนิยมมหัศจรรย์: วรรณกรรมทางเลือกและทางเลือกรวมไทย: รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชช์

วรรณกรรมสังคมนิยมมหัศจรรย์ (magic realism หรือ magical realism) เป็นประเภทของวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั่วโลก และเป็นแนววรรณกรรมที่ได้รับการพูดถึงพอสมควรในแวดวงวรรณกรรมร่วมสมัยไทย

จากที่ได้สำรวจภูมิหลัง บริบท และความเป็นมาของสังคมนิยมมหัศจรรย์ไทยนับตั้งแต่เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ รวมทั้งได้วิเคราะห์แนวการเขียนและเนื้อหาที่นำเสนอในงานสังคมนิยมมหัศจรรย์ไทย จะเห็นว่าแม้สังคมนิยมมหัศจรรย์ไทยจะได้รับ

แรงบันดาลใจมาจากสังนิยมนิคมหัตศกรรมละตินอเมริกัน โดยเฉพาะจากงานของการ์เบรียล การ์เซีย มาเกซ ผู้ได้รับการยอมรับว่าได้สร้างผลงานอันเป็นแบบฉบับของสังนิยมนิคมหัตศกรรมทั้งในรูปของเรื่องสั้นและนวนิยาย แต่บริบทและเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ของวรรณกรรมไทยร่วมสมัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังนิยมนิคมหัตศกรรมไทยมีลักษณะเฉพาะบางประการที่แตกต่างไปจากงานต้นแบบ

ภายหลังเหตุการณ์สังหารหมู่ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ และการล่มสลายของอุดมการณ์สังคมนิยมในช่วงกลางทศวรรษ ๒๕๒๐ วรรณกรรมเพื่อชีวิตถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่องและอย่างรุนแรงว่ามีลักษณะเป็นสูตรสำเร็จรูปและเป็นการโฆษณาชวนเชื่อมากเกินไป ส่งผลให้มีการแสวงหาแนวทางใหม่ในการเขียนวรรณกรรม ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้เอง วรรณกรรมสังนิยมนิคมหัตศกรรมเริ่มเป็นที่กล่าวถึงในฐานะเป็นทางเลือกหนึ่งของวรรณกรรมไทยร่วมสมัย ท่ามกลางทางเลือกอันหลากหลายภายหลังการล่มสลายของวรรณกรรมเพื่อชีวิต อาทิเช่น วรรณกรรมสังนิยมเชิงอัตวิสัย วรรณกรรมแนวทดลอง วรรณกรรมแนวอภิเรื่องเล่า วรรณกรรมแนวสัญลักษณ์นิยม ฯลฯ จากการวิเคราะห์ตัวอย่างงานสังนิยมนิคมหัตศกรรมไทยโดยละเอียด พบว่าแม้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับงานสังนิยมนิคมหัตศกรรมละตินอเมริกันต้นแบบ ในแง่ที่มีการสอดแทรกความมหัสจรรย์ลงไปในเรื่องที่เห็นชัดเจนว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในปัจจุบัน แต่สถานะของความมหัสจรรย์ในเรื่องมีความแตกต่างกับสถานะของความมหัสจรรย์ในงานต้นแบบอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือในขณะที่ในงานของการ์เซีย มาเกซ ความมหัสจรรย์เกิดจากการแปรอุปมาหรืออุปลักษณ์ให้มีความหมายตามตัวอักษร สังนิยมนิคมหัตศกรรมไทยจะใช้วิธีแปรความมหัสจรรย์ในเรื่องให้มีความหมายเชิงอุปมาหรืออุปลักษณ์เพื่อนำเสนอปัญหาสังคมหรือสื่อถึงแนวคิดบางประการ ความต่างอีกประการหนึ่งคือ ความมหัสจรรย์ในงานของการ์เซีย มาเกซ มักมีสถานะกำกวมไม่อาจระบุหรือนิยามได้แน่ชัดว่าเป็นความมหัสจรรย์หรือความจริง ด้วยเหตุนี้ความมหัสจรรย์ในเรื่อง

จึงมิได้เป็นแค่อุปมาหรืออุปลักษณ์เหมือนในงานของไทย แต่ทำหน้าที่ทำลายและกระตุ้นให้เราต้องหวนมาตั้งคำถามกับกรอบความคิดที่ใช้กำหนดและนิยามความมหัสจรรย์และความเป็นจริงในสังคมดังจะเห็นว่าชายชราที่มีปีกในเรื่องสั้น “ชายที่แก่ชรา” ของการ์เซีย มาเกซ เป็นตัวละครที่เราไม่อาจนำกรอบความคิดใดๆมากำหนดและนิยามได้ ซึ่งในท้ายที่สุดทำให้เราต้องทบทวนกรอบความคิดเหล่านั้น แต่ในเรื่อง “เด็กชายสามตา” ของมหรณพ โฉมเฉลา ความมหัสจรรย์ของเด็กชายสามตาเป็นอุปมาสื่อถึงสังขารสูงสุดที่ถูกมนุษย์ฉวยใช้เพื่อตอบสนองประโยชน์ส่วนตัว และตาที่สามทำหน้าที่เป็นอุปลักษณ์สื่อถึงความรู้แจ้งในความตลบทะแฉงของมนุษย์ โดยเฉพาะเจ้าอาวาสผู้หาकिनกับความเชื่อและความศรัทธาของชาวบ้าน ความมหัสจรรย์ในฐานะความเปรียบเปรยในวรรณกรรมสังนิยมนิคมหัตศกรรมไทยจึงเป็นกลวิธีการเขียนที่ช่วยขบขันชนบการเขียนแนวสังนิยมมากกว่าที่จะทำหน้าที่สันคลอนชนบดังกล่าวเฉกเช่นที่พบในวรรณกรรมสังนิยมนิคมหัตศกรรมละตินอเมริกัน

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีบทบาทต่อทิศทางของวรรณกรรมสังนิยมนิคมหัตศกรรมไทย คือกระแสวัฒนธรรมชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้รับการเชิดชูยกย่องในฐานะวัฒนธรรมทางเลือกเพื่อจะคัดง้างกับกระแสโลกาภิวัตน์ที่ไหลบ่าเข้าสู่สังคมไทยในช่วงกลางทศวรรษ ๒๕๓๐ แน่นนอนว่าลักษณะเฉพาะของสังนิยมนิคมหัตศกรรมที่ผสมผสานเรื่องราวเชิงสมจริงเข้าเรื่องราวมหัสจรรย์ที่อิงอยู่กับตำนานท้องถิ่นและความเชื่อพื้นบ้าน ย่อมเอื้อให้วรรณกรรมแนวนี้สอดคล้องประสานกับกระแสวัฒนธรรมชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว สังนิยมนิคมหัตศกรรมจึงมีสถานะเป็นวรรณกรรมทางเลือกที่พยายามชี้ให้ผู้อ่านตระหนักถึงคุณค่าของตำนานพื้นบ้านและความเชื่อพื้นถิ่นในฐานะที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน มิใช่เรื่องงมงาย เหลวไหล ไร้สาระอีกต่อไป เรื่องสั้น “แม่ผดแห่งหุบเขา” ของกนกพงศ์ สงสมพันธุ์ เป็นตัวอย่างอันโดดเด่นของสังนิยมนิคมหัตศกรรมแนวนี้ ความ

มหัศจรรย์ของแม่เฒ่าหมาแม่ผัดประจำหมู่บ้านกลายเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมชาวบ้านที่ถูกทำลายและคุกคามจากความเป็นสมัยใหม่ที่แผ่ขยายเข้ามาในหมู่บ้านแห่งนี้ และความขัดแย้งระหว่างตัวละครสองตัวคือมัดกับเล็กในท้ายที่สุดแล้วก็คือภาพสะท้อนของความขัดแย้งระหว่างหลักเหตุผลนิยมที่ตั้งอยู่บนฐานความจริงเชิงประจักษ์นิยมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อิงอยู่กับศรัทธาและความเชื่ออาทรในธรรมชาติและชีวิต อย่างไรก็ตาม ผู้เล่าเรื่องที่วางบทบาทตัวเองในฐานะผู้หวังดีและผู้รอบรู้ ทำหน้าที่แจกแจงและอธิบายปมเงื่อนของความขัดแย้งอย่างละเอียดและเป็นเหตุเป็นผล ในท้ายที่สุดแล้วกลับยืนยันความสำคัญของการเข้าถึงความจริงด้วยหลักเหตุผลนิยม และตอกย้ำอำนาจนำของความจริงเชิงประจักษ์นิยม ผ่านการผนวกรวมและกลายกลืนภูมิปัญญาชาวบ้านให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของโลกทัศน์แบบสมัยใหม่ที่อิงอยู่กับความจริงเชิงประจักษ์นิยม

ลักษณะเด่นที่อาจจะกลายเป็นข้อจำกัดของวรรณกรรมสังคมนิยมมหัศจรรย์ของไทย คือความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะทำงานเขียน “ส่งสาร” บางอย่างไปยังผู้อ่าน โดยเฉพาะสารและข้อคิดเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมือง ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากอิทธิพลตักค้ำของแนวคิดที่ว่าด้วยการกิจและพันธกิจวรรณกรรมของสำนักวรรณกรรมเพื่อชีวิต ด้วยเหตุดังกล่าวความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมนิยมมหัศจรรย์ในหมู่นักเขียนไทยเท่าที่ผ่านมาจึงมุ่งมองวรรณกรรมแนวนี้ในฐานะที่รูปแบบแปลกใหม่ที่มีประสิทธิภาพในการส่งสารได้ดีกว่าสูตรสำเร็จรูปของวรรณกรรมเพื่อชีวิต โดยมีได้เฉลี่ยใจว่ารูปแบบในตัวเองแล้วก็คือสารชนิดหนึ่งด้วย นับเป็นเรื่องน่าเสียดายว่านักเขียนไทยยังมีได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่จากศักยภาพของวรรณกรรมสังคมนิยมมหัศจรรย์ที่สามารถจะตั้งคำถามและท้าทาย กรอบคิดที่ใช้กำกับชุดความจริงและชุด เหตุผลในการอธิบายโลก ท่ามกลางการปะทะขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมอันหลากหลาย การคัดค้านกันระหว่างโลกทัศน์

และชุดความจริงอันแตกต่าง และการปิดกั้นและกดทับให้เสียงที่ไม่เคยได้พูดและเสียงที่พูดไม่ได้ไม่มีโอกาสได้เปล่งออกมาตลอดจนการต่อสู้เรียกร้องเพื่อรักษาและยืนยันอัตลักษณ์และสิทธิของกลุ่มคนต่างๆในสังคม สิ่งหนึ่งที่มนุษย์ได้เรียนรู้ก็คือ คำตอบและทางออกต่อปัญหาและสภาวะการณ์ดังกล่าวไม่ใช่เรื่องที่จะสามารถแบ่งแยกได้ชัดเจนเป็นขาวกับดำ ถูกกับผิด จริงกับเท็จ ดีกับชั่วอีกต่อไป ทุกวันนี้มนุษย์จำต้องเรียนรู้ที่จะเผชิญหน้าและอยู่กับความสลับซับซ้อนและความเป็นพหุลักษณะของสังคมและวัฒนธรรมอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ประสบการณ์ของนักเขียนละตินอเมริกันและนักเขียนในอีกหลายประเทศได้พิสูจน์ว่าสังคมนิยมมหัศจรรย์คือวรรณกรรมสามารถเปิดพื้นที่ให้ความแตกต่างหลากหลาย (ทั้งทางชนชั้นชาติพันธุ์ และ เพศสถานะ) ความเป็นชายขอบ และความรู้ตัวตน ตลอดจนสภาวะไร้สิทธิ์ไร้เสียง ได้มีโอกาสแสดงตัวตนและเปล่งเสียงของพวกเขาออกมาได้โดยไม่ถูกกดทับด้วยอคติจากกรอบคิดของหลักเหตุผลนิยมและความจริงเชิงประจักษ์นิยมอีกต่อไป

จากการนำวรรณกรรมสังคมนิยมมหัศจรรย์ของไทยมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับวรรณกรรมต้นแบบของละตินอเมริกา ไม่อาจปฏิเสธได้ว่างานเหล่านี้ช่วยเปิดพื้นที่และเป็นปากเสียงให้กับความเชื่อท้องถิ่น ดำเนินพื้นบ้าน และภูมิปัญญาชาวบ้านได้ในระดับหนึ่ง แต่ในเวลาเดียวกัน เราก็พบว่างานเหล่านี้ยังไม่อาจสลัดตัวเองออกจากขนบการเขียนแนวสังคมนิยมได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในด้านบทบาทของผู้เล่าเรื่องและวิธีการเดินเรื่อง ส่งผลให้ความหมายโดยรวมของงานวนกลับไปยังอันแย้งกับเจตนาและเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ ดังได้วิเคราะห์แจกแจงไว้แล้ว ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่าสังคมนิยมมหัศจรรย์ไทยมีศักยภาพที่จะพัฒนาและคลี่คลายไปได้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเสียงเล่าและวิธีการเล่าเรื่องที่ไม่ถูกครอบงำด้วยขนบสังคมนิยม และสามารถนำเสนอความซับซ้อนหลากหลายของความจริง วัฒนธรรม และความเชื่อได้อย่างปลอดอคติใดๆ

บทสังเคราะห์งานวิจัย

ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลิริจิตต์ เดชอมรชัย

วิวัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการ อาทิ แนวคิดในยุคสมัยต่างๆ ของนักปรัชญา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ นักการศึกษา หรือแม้แต่อิทธิพลจากนโยบายด้านภาษาของประเทศ หรือจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก แนวคิดหรือกระแสต่างๆ เหล่านี้ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการสอนภาษา รวมทั้งทิศทางการศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศด้วยเช่นกัน

ในการศึกษาวิวัฒนาการของแนวคิดและทิศทางการพัฒนารูปแบบวิธีการสอนภาษาต่างประเทศนั้นต้องอาศัยกระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลองค์ความรู้ที่ถูกต้อง มีหลักการและมีความน่าเชื่อถือ นั่นคือต้องอาศัยการวิจัยซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของกระบวนการแสวงหาความรู้ นักวิชาการที่สนใจศึกษาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจึงได้ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาวิเคราะห์ สืบค้น หรือนำแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ มาทดลองใช้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อาจกล่าวได้ว่าการพัฒนารูปแบบหรือวิธีการสอนแบบใหม่ๆ หรือนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นผลที่ได้มาจากการวิจัยนั่นเอง อย่างไรก็ตามจากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าในรอบทศวรรษที่ผ่านมา ยังไม่ได้มีการศึกษาถึงสภาพการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ปัญหา อุปสรรค และทิศทางของการวิจัยในอนาคต ดังนั้นจึงยังไม่ปรากฏว่ามีข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมและสถานการณ์ของการวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่เป็นระบบและทันสมัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวโครงการวิจัยเรื่องทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาสภาพการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในรอบทศวรรษ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๕) และ ๒) วิเคราะห์ทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในอนาคต ผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพการวิจัยและวิวัฒนาการของการศึกษาประเด็นปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับข้อค้นพบของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส นอกจากนี้ยังทำให้ได้ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับทิศทางของการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย เพื่อพัฒนาการวิจัยในแวดวงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑) การศึกษาสภาพการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยการสำรวจงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยที่เผยแพร่ในช่วงปี ๒๕๔๕-๒๕๕๕ จากบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ระหว่างปี ๒๕๔๕-๒๕๕๕ ในวารสารที่เป็นที่ยอมรับในแวดวงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย และจากวิทยานิพนธ์ที่มีการเผยแพร่ในห้องสมุดหรือในระบบฐานข้อมูล รวมจำนวน ๓๔ เรื่อง โดยได้คัดสรรงานวิจัยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จัดหมวดหมู่ แยกประเภท แล้วสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ

ระยะที่ ๒) การศึกษาทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยการสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและการศึกษาวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่เลือกมาแบบเจาะจง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา รวมจำนวน ๓๖ คน โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

โดยสรุป ผลจากการสังเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๕ พบว่ากลุ่มงานวิจัยด้านหลักสูตรส่วนใหญ่ มุ่งเน้นการประเมินผลการใช้หลักสูตร กลุ่มวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส ทักษะชีวิต และการศึกษากลวิธีวิธีการเรียนและการสอน กลุ่มงานวิจัยด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น ส่วนใหญ่เป็นการทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟัง-พูด และความรู้ด้านวัฒนธรรมฝรั่งเศส สำหรับกลุ่มงานวิจัยด้านการวัดและประเมินผลเป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริง

ผลจากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีความก้าวหน้าในระดับปานกลาง ยังขาดประเด็นการวิจัยด้านหลักสูตร รูปแบบ/กลวิธีวิธีการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย ได้แก่ ครู อาจารย์ ผู้สอนมีภาระงานมาก ขาดแรงจูงใจ ขาดความรู้และทักษะการทำวิจัย ขาดแหล่งสนับสนุนการทำวิจัย และช่องทางการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีจำกัด

สำหรับผลจากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยนั้น กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าทิศทางในอนาคตควรเป็นงานวิจัยด้าน

การใช้ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร และรูปแบบ/กลวิธีวิธีการเรียนรู้ ควรมีการใช้รูปแบบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เป็นงานวิจัยเชิงบูรณาการ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้งควรเตรียมความพร้อมให้แก่ครู อาจารย์ ผู้สอนทั้งด้านความรู้ ทักษะในการทำวิจัย และด้านทัศนคติ ตลอดจนส่งเสริมด้านแหล่งงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน เช่น การจัดระบบให้คำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือนักวิจัยในการแก้ปัญหาต่างๆ ในการวิจัย นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยด้วยรูปแบบและวิธีการต่างๆ เช่น จัดพิมพ์รายงานการวิจัยจัดเวทีประชุม สัมมนา และสนับสนุนทุนในการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัยเพื่อช่วยให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

กล่าวได้ว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจที่สะท้อนให้เห็นภาพรวมของงานวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากขึ้นนับเนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป นอกจากนี้การศึกษาดังกล่าวยังทำให้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลงหรือวิวัฒนาการของการศึกษาประเด็นปัญหาและข้อค้นพบทางการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย ซึ่งสามารถเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนางานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมากขึ้น ทั้งนี้ข้อเสนอแนะและผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศาสตร์ ด้านการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยต่อไป